

4.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ

ТДМ қағидаттарын ұстану	122
Тұрақты даму саласындағы тәуекелдерді басқару	125
Тұрақты дамуды басқару құрылымы	126
ESG рейтингтері және климаттық рейтингтер	128

2023 жылы энергия үнемдеудің жиынтық көлемі

11 434

мың ГДж

ТҰРАҚТЫ ДАМУ ЖӘНЕ ESG ҚАҒИДАТТАРЫН ЕНГІЗУ ҚОРДЫҢ НЕГІЗГІ СТРАТЕГИЯЛЫҚ МАҚСАТТАРЫНЫҢ БІРІ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫҢ НЕГІЗГІ ФАКТОРЛАРЫНА АДАМДАРДЫҢ ӘЛ-АУҚАТЫ, ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ТЕПЕ-ТЕҢДІК ЖӘНЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҚТЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ КІРЕДІ.

ТДМ ҚАҒИДАТТАРЫН ҰСТАНУ

Тұрақты даму және ESG қағидаттарын енгізу Қордың негізгі стратегиялық мақсаттарының бірі болып табылады. Ұзақ мерзімді тұрақты дамудың негізгі факторларына адамдардың әл-ауқаты, экологиялық тепе-теңдік және ұзақ мерзімді қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету кіреді.

Қор және оның портфельдік компаниялары Біріккен Ұлттар ұйымы қабылдаған тұрақты

даму мақсаттарына (бұдан әрі – БҰҰ ТДМ), БҰҰ Жаһандық шартының қағидаттарына, БҰҰ Жауапты инвестициялау қағидаттарына, Экватор Қағидаттарына бейілділігін бөліседі.

Қор стратегияның, мақсаттар мен міндеттердің тұрақты даму саласындағы жалпы мақсаттармен, соның ішінде, бірақ олармен шектелмей, БҰҰ ТДМ-да, Париж климаттық келісімінде көрсетіл-

ген мақсаттармен және тиісті ұлттық және аймақтық мақсаттармен үйлесімділігін қамтамасыз етеді. Тұрақты даму жөніндегі іс-шаралар Қордың Даму стратегиясын (Даму жоспарын) іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарына енгізіледі. Қордың тұрақты даму саласындағы қызметі туралы толығырақ ақпарат тұрақты даму туралы есепте берілген, онымен Қордың веб-сайтында танысуға болады.

11 БҰҰ ТДМ

ТДМ-ҒА ҚОЛ ЖЕТКІЗУГЕ ҚОСҚАН ҮЛЕСІ

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

- Қор Тобының ESG-рейтингі **2032 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ 70 ПЕРЦЕНТИЛЬ**
- Қор компанияларының басшы органдарында әйелдердің үлесін арттыру **2030 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ 30%**
- Қордың ДК және ЖК құрамындағы тәуелсіз директорлардың үлесі **50% ДЕҢГЕЙІНДЕ ҰСТАУ**

H&S ОЗЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРІ

- LTIF 0,12 жету **2027**

КӨМІРТЕКСІЗДЕНДІРУ

- Парниктік газдардың тікелей және жанама шығарындыларын азайту (1 деңгей және 2 деңгей) **2032 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ ≥ [-10%]**
- Электр энергиясын сатып алуда төмен көміртектегі генерацияның үлесін арттыру **2032 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ 45%**

РЕСУРС ҮНЕМДЕУ

- Өндірістік қызметтің энергия сыйымдылығын төмендету **2027 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ -10%**

АДАМИ КАПИТАЛДЫ ДАМУ

- Кәдрлік әлеуетті арттыру, жаңа салаларда құзыреттілікті күшейту

«ЖАСЫЛ» ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

- Офсеттік жобалар портфелін қалыптастыру **2032 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ 5,8 МЛН ТОННА CO₂-ЭКВ**
- Электр энергиясын өндірудегі ЖЭК және ГЭС үлесі **2032 ЖЫЛҒА ҚАРАЙ 26 %**

АШЫҚТЫҚ, ТРАНСПАРЕНТТІЛІК ЖӘНЕ КОМПЛАЕНС

- ISO 37001:2016 «Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйелері» және ISO 37301:2021 «Сәйкестікті басқару жүйесі» халықаралық стандарттарының талаптарына сәйкестікке сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс жүйелерін сертификаттау

СТРАТЕГИЯЛЫҚ ДЕҢГЕЙДЕ ҚОР БҰҰ-НЫҢ БЕС БАСЫМ ТДМ АНЫҚТАЙДЫ:

Қордың компаниялар тобының Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі негізгі көрсеткіштері

КӨМІРТЕГІ ІЗІ,
млн тонна CO₂-экв.

↑3%

62,3

2022 — 60,7

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ
ШЫҒЫНДАРЫ, млрд теңге

↑43,3%

60,9

2022 — 42,5

СУ ІЗІ, мың м³

↑4,8%

331,3

2022 — 316,1

ЖАЛПЫ ЭНЕРГИЯ ТҰТЫНУ,
млн ГДж

↓5%

431,0

2022 — 453,9

2023 ЖЫЛҒЫ ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ НЕГІЗГІ НӘТИЖЕЛЕР

КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ

НӘТИЖЕЛЕРІ

Портфельдік компаниялардағы ДК/БК құрамындағы әйелдер үлесінің орташа өлшенген көрсеткіші басқарма құрамында 13% және 17% құрайды (2022 жылы 14% және 15%)

H&S ОЗЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРІ

НӘТИЖЕЛЕРІ

LTIF 0,14-ке тең (2022 жылы 0,16)

КӨМІРТЕКСІЗДЕНДІРУ

НӘТИЖЕЛЕРІ

Парниктік газдар шығарындылары 1%-ға қысқарды (2022 жылы 0,01%)

РЕСУРС ҮНЕМДЕУ

НӘТИЖЕЛЕРІ

Энергия үнемдеудің жиынтық көлемі — 11 434 мың ГДж (2022 жылы 16 917 мың ГДж)

АДАМИ КАПИТАЛДЫ ДАМУ

НӘТИЖЕЛЕРІ

1 қызметкерге шаққандағы оқу сағаттарының орташа саны — 22 академиялық сағат (2022 жылы 19 сағат).

"ЖАСЫЛ" ҚАРЖЫЛАНДЫРУ

НӘТИЖЕЛЕРІ

Оффсеттік жобалар портфелін қалыптастыру — 307 мың тонна CO₂-экв.

АШЫҚТЫҚ, ТРАНСПАРЕНТТІЛІК ЖӘНЕ КОМПЛАЕНС

НӘТИЖЕЛЕРІ

2027 жылға дейін комплаенс функциясын дамыту стратегиясы бекітілді.

ТҰРАҚТЫ ДАМУ САЛАСЫНДАҒЫ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

ҚОР СТРАТЕГИЯСЫ

Қор стратегиялық және операциялық мақсаттарға қол жеткізудің ажырамас бөлігі болып табылатын ESG қағидаттарын ұстана отырып, өзіне тұрақты даму саласында бірқатар міндеттер қояды:

Корпоративтік басқару құрылымы:

- ◆ Директорлар Кеңесінің рөлін және оның құрамын қалыптастыру сапасын арттыру.
- ◆ Тиісті корпоративтік басқару қағидаттары негізінде портфельдік компанияларды басқару.
- ◆ Корпоративтік басқаруға озық әлемдік тәжірибелерді енгізу.

Ашықтық және нормаларды сақтау:

- ◆ Ашықтық пен транспаренттікті қамтамасыз ету үшін мүдделі тараптарды тарту.
- ◆ Есептіліктің ашықтығын жақсарту және сыбайлас жемқорлық бұзушылықтардың алдын алу.

Әлеуметтік жауапкершілік:

- ◆ Қызметкерлердің әл-ауқатын арттыру үшін еңбек жағдайлары мен қауіпсіздік шараларын жақсарту.
- ◆ Қайырымдылық, корпоративтік демеушілік және корпоративтік волонтерлікті ілгерілету арқылы елдің әлеуметтік дамуына үлес қосу.

Қауіпсіздік және денсаулық (H&S):

- ◆ «Нөлдік төзімділік» қағидатымен Қор тобында жарақаттануды азайту үшін H&S озық тәжірибелерін енгізу.
- ◆ Инновациялық және цифрлық шешімдерді қолдана отырып, дербес қауіпсіздікті және апатсыз жұмысты қамтамасыз ету жөніндегі шараларды жетілдіру.

Адами капиталды дамыту:

- ◆ Кадрлық әлеуетті арттыру және қызметкерлердің жаңа салалардағы құзыреттерін күшейту.
- ◆ Үздік әлемдік тәжірибеге негізделген үздіксіз біліктілікті арттыру.

Ресурс үнемдеу:

- ◆ Отын-энергетика және су ресурстарын қоса алғанда, ресурстарды тиімді пайдалану.
- ◆ Жабдықтарды жаңғырту және жаңа инвестициялық жобаларда заманауи технологияларды қолдану.
- ◆ «Самұрық-Қазына» АҚ Энергия және ресурс үнемдеу бағдарламасын 2027 жылға дейін іске асыру.

Көміртексіздендіру:

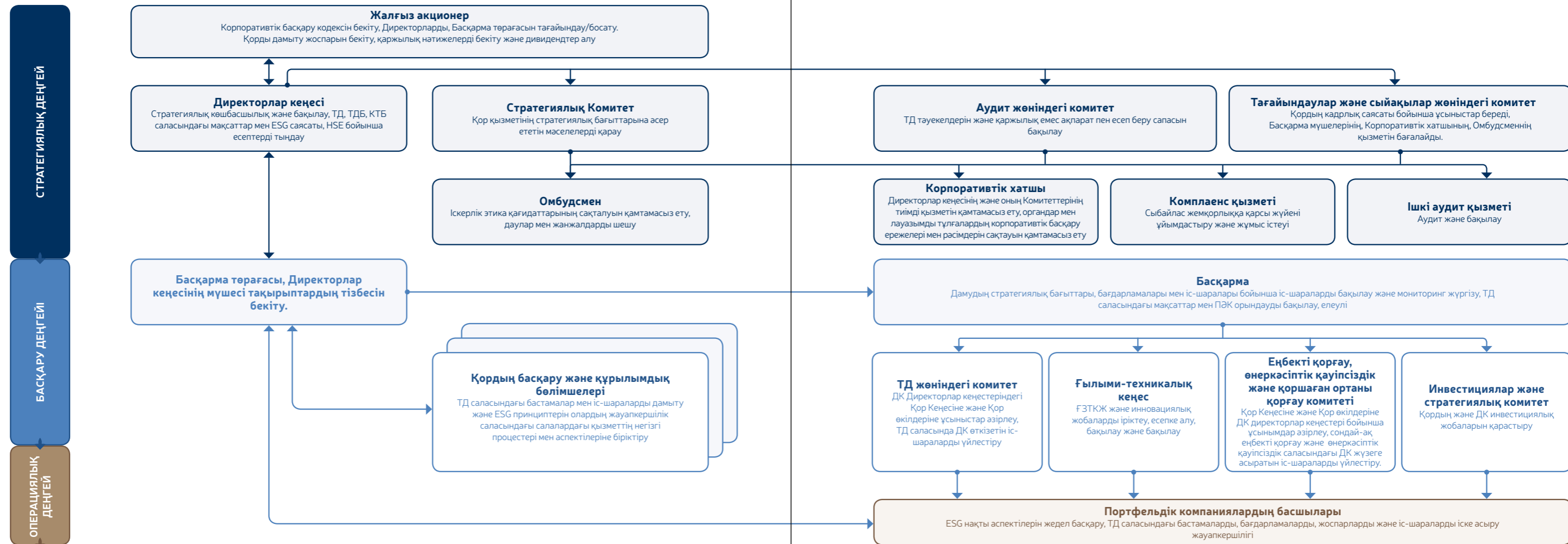
- ◆ Төмен көміртекті даму тұжырымдамасы шеңберінде төмен көміртекті бизнес-модельге көшу жөніндегі Жоспарды іске асыру. Жоспарда тұрақты экологиялық қызметке көшу үшін 50-ден астам іс-шаралар айқындалған, оның ішінде баламалы энергетикаға көшу және маневрлік генерацияны ұлғайту жөніндегі ірі инвестициялық жобалар.

«Жасыл» қаржыландыру құралдарын дамыту:

- ◆ «Жасыл» таксономияға сәйкес келетін жобаларды қаржыландыру, «жасыл» облигациялар шығару.

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

ТҰРАҚТЫ ДАМУДЫ БАСҚАРУ ҚҰРЫЛЫМЫ

ҚОР ШЕҢБЕРІНДЕ ТҰРАҚТЫ ДАМУ АСПЕКТІЛЕРІН ИНТЕГРАЦИЯЛАУҒА ЫҚПАЛ ЕТЕТІН КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУДЫҢ ОЗЫҚ ӘДІСТЕРІ МЕН ҚАҒИДАТТАРЫ БЕЛСЕНДІ ЕНГІЗІЛУДЕ.

Тұрақты дамуды басқару Қордың корпоративтік басқару құрылымына тығыз интеграцияланған, бұл Директорлар кеңесінен бастап атқарушы органдар мен бөлімше басшыларына дейінгі барлық деңгейлерде осы мәселелерді қарауға мүмкіндік береді.

Қор басқармасы операциялық қызметке, экономикалық және тұрақты дамуға жауап береді. Ол Директорлар кеңесіне есеп береді және әр тоқсан сайын оның алдында Қордың нәтижелері туралы есеп береді. Басқарма сонымен қатар Директорлар кеңесі мен Бірыңғай акционер бекіткен тұрақты даму саласындағы Қордың стратегиялық міндеттерін орындауға және дамуына жауапты болады.

Директорлар кеңесінің комитеттері өз құзыретіне кіретін мәселелерді, әсіресе еңбекті қорғау мен экологиялық қауіпсіздікті қоса алғанда, тұрақты даму салаларында мұқият талдауда маңызды рөл атқарады.

ESG РЕЙТИНГТЕРІ ЖӘНЕ КЛИМАТТЫҚ РЕЙТИНГТЕР

ҚОР ТОБЫНЫҢ ПОРТФЕЛЬ-
ДІК КОМПАНИЯЛАРЫ GRI
(АҒЫЛШ. GLOBAL REPORTING
INITIATIVE), TCFD (АҒЫЛШ. TASK
FORCE ON CLIMATE-RELATED
FINANCIAL DISCLOSURES)
ЖӘНЕ CDP (АҒЫЛШ. CARBON
DISCLOSURE PROJECT) СИЯҚТЫ
ОЗЫҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАН-
ДАРТТАРҒА СӘЙКЕС ЖЫЛ
САЙЫНҒЫ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕМЕС
ЕСЕПТІЛІКТІ (ТҰРАҚТЫ ДАМУ
ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕРДІ) ДАЙЫНДА-
УДЫ ТӘЖІРИБЕСІНЕ ЕНГІЗЕДІ.

Бизнестегі нақты өзгерістерді қадағалауға мүмкіндік беретін құрал ретінде бизнесті жүргізудің әлеуметтік және экологиялық аспектілерін бағалау мен басқаруда шешуші рөл атқаратын ESG-рейтингтерін (Environmental, Social, Governance) алу тәжірибесі енгізілді.

Қордың даму жоспары ірі портфельдік компаниялардың алдына 2032 жылға қарай ESG-рейтинг көрсеткіштері бойынша 70% перцентильге кіруге қол жеткізу міндетін қойды.

Есепті жылы Қор және портфельдік компаниялар халықаралық рейтингтік агенттіктерден мынадай рейтингтер алды:

SUSTAINALYTICS агенттігінен ESG тәуекел рейтингі:

- ◆ «QazaqGaz» ҰК» АҚ – 19,2 балл (төмен тәуекел);
- ◆ «Самұрық-Қазына» АҚ – 22,9 балл (орташа тәуекел);
- ◆ «Самұрық-Энерго» АҚ – 24,1 балл (орташа тәуекел);
- ◆ «ҚазМұнайГаз» ҰК АҚ – 32,3 балл (жоғары тәуекел).

S&P Global агенттігі ұсынған «S&P Global CSA Score 2023»:

- ◆ «KEGOC» АҚ – 51/100;
- ◆ «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ – 54/100;
- ◆ «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ – 43/100.

CDP климаттық рейтингтері:

- ◆ «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ – B
- ◆ «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ – C
- ◆ «Самұрық-Энерго» АҚ – D
- ◆ «QazaqGaz» ҰК» АҚ – D

Бұл бағалар Қорға және оның портфельдік компанияларына тәуекелдерді азайту және әлеуметтік және экологиялық тиімділікті арттыру мақсатында негізделген шешімдер қабылдауға және тұрақты даму саласында күш салуға көмектеседі.

Мүдделі тараптардың Қордың ESG-көрсеткіштеріне қызығушылығының артуын ескере отырып, 2024 жылы Қордың тұрақты даму туралы есебін тәуелсіз растау жоспарлануда. Бұл жетілдіру барлық мүдделі тараптарға сапалы және пайдалы ақпарат беруге бағытталған.

